

در رابطه به تحلیل سیاسی سالجاری

جنگ غزه چطور رویدادهای انتخاباتی و سیاست جهانی را در سال ۲۰۲۴ تحت تاثیر قرار می دهد؟

بحث بر سر جنگ چه در هند و چه در آلمان و امریکا، می تواند پیامدهایی انتخاباتی به دنبال داشته باشد. اما جنگ اسرائیل و حماس که بیش از سه ماه از آغازش می گذرد، چگونه بر افکار عمومی و در نتیجه سیاست جهانی در سال جاری میلادی اثر می گذارد؟

فارین افروز در گزارشی به بررسی آثار جنگ اسرائیل و حماس از این منظر پرداخته است.

بر اساس این گزارش، کمتر مساله ای مانند جنگ در اسرائیل و فلسطین هست که می تواند این گونه افکار عمومی جهانی را آزرده کند.

پس از حمله حماس در هفتم اکتبر به اسرائیل که بیش از هزار و ۲۰۰ کشته برجای گذاشت، مردم در سراسر جهان در واکنش هایی متفاوت به خیابان ها آمدند؛ برخی برای ابراز همبستگی با اسرائیل و برخی دیگر به منظور محکوم کردن پاسخ نظامی و تنبیهی اسرائیل در نوار غزه که منجر به کشته شدن بیش از ۲۲ هزار فلسطینی شد.

این جنگ به طور قابل توجهی موجب افزایش تنش ها در خاورمیانه شده و میدان نبرد را به لبنان، عراق، سوریه و دریای سرخ گسترده است.

پیامدهای دامنه‌دار این درگیری، فراتر از خاورمیانه در سراسر جهان دیده می‌شود. پیامدهایی که منجر به مشاجره بر سر آزادی بیان، کشمکش‌های دیپلماتیک شدید در سازمان ملل و افزایش جنایات ناشی از نفرت علیه یهودیان، مسلمانان و اعراب شده است.

همه این اتفاقات در حالی رخ می‌دهند که در سال پیش‌رو حدود ۴۰ درصد از جمعیت جهان در بیش از ۴۰ کشور به پای صندوق‌های رای خواهند رفت.

در بسیاری از این کشورها، جنگ اسرائیل و حماس در حال ایجاد یا تشدید شکاف‌هایی سیاسی است که می‌تواند پیامدهای انتخاباتی به همراه داشته باشد.

ایالات متحده

پیامدهای سیاسی جنگ، فراتر از غزه و به احتمال زیاد در ایالات متحده به شدت احساس خواهد شد. چرا که درگیری‌های اسرائیل و فلسطین از آن دسته موضوعات حوزه سیاست خارجی است که برای رای‌دهندگان امریکایی اهمیت خاصی دارد.

جو بایدن، رئیس‌جمهور کنونی امریکا، از زمان حمله هفتم اکتبر، قاطعانه کنار اسرائیل ایستاده و با افزایش کمک‌های نظامی به این کشور، به تقویت دفاع موشکی گنبد آهنین اسرائیل کمک کرده است.

بایدن در این مدت کانگرس را تحت فشار قرار داده تا بسته‌های کمکی قابل توجهی برای اسرائیل تصویب کنند و از سوی دیگر، از حق وتوی ایالات متحده برای جلوگیری از تصویب قطع‌نامه شورای امنیت سازمان ملل استفاده کرده است. قطع‌نامه‌ای که خواستار آتش‌بس فوری بشردوستانه در غزه بود.

از آنجایی که انتقادهای بین‌المللی و درون‌حزبی به رفتار اسرائیل در جنگ و تلفات بالای غیرنظامیان در غزه رو به افزایش است، بایدن در واکنش به آنچه او به‌عنوان بمباران «نسنجیده» اسرائیل در غزه توصیف می‌کند، موضع سخت‌تری در پیش گرفته است.

با این وجود بایدن، قاطعانه ضمیمه کردن هرگونه شرط به کمک‌های نظامی ایالات متحده به اسرائیل را به‌عنوان ابزاری برای تغییر تاکتیک‌های این کشور رد کرده است.

بایدن در دورانی بزرگ شد که با حقایق هولوکاست همراه بود و برای همین، حمایت از اسرائیل برای او مساله‌ای عمیقاً شخصی و ریشه‌دار است. او پیش‌تر خود را فردی «قلبا صهیونیست» توصیف کرده است.

با این حال او ریاست کشور و حزبی را بر عهده دارد که بر سر چگونگی واکنش به این جنگ اختلاف دارند. حمایت تزلزل‌ناپذیر حزب دموکرات از اسرائیل به‌طور فزاینده‌ای از سوی جناح مترقی این حزب زیر سوال رفته است.

در میان رای‌دهندگان نیز، شرایط به همان اندازه پیچیده است. نتایج یک نظرسنجی که با همکاری نیویورک تایمز و موسسه تحقیقاتی کالج سی‌نا انجام گرفت و در ماه دسامبر منتشر شد، نشان داد که ۵۷ درصد از پاسخ‌دهندگان با رویکرد مدیریت بایدن در مناقشه غزه مخالف بودند.

این رقم در میان رای‌دهندگان جوان به ۷۲ درصد می‌رسید.

به نظر می‌رسد حمایت قاطع بایدن از اسرائیل می‌تواند به قیمت آرای گران‌بهای او در ایالت‌هایی مانند میشیگان تمام شود که دارای جمعیت زیادی عرب و مسلمان است.

حمایت ایالات متحده از اسرائیل همچنین تلاش‌های واشینگتن را برای متقاعد کردن جنوب جهانی برای ایستادن در کنار اوکراین در بحبوحه جنگ جاری این کشور با روسیه، پیچیده کرده است.

بایدن به دنبال گره زدن این دو جنگ به یکدیگر بوده و اوکراین و اسرائیل را به عنوان دو دموکراسی در حال جنگ با دشمنانی معرفی کرده است که به دنبال نابودی آن‌ها هستند.

او در ماه اکتبر در یک سخنرانی در کاخ سفید گفت: «تاریخ به ما آموخته است که وقتی تروریست‌ها بهایی برای اعمال و تجاوزهای خود نمی‌پردازند، باعث هرج و مرج و مرگ و ویرانی بیشتر می‌شوند».

هندوستان

صدها میلیون هندی فصل بهار برای شرکت در انتخابات عمومی خود به عنوان بزرگترین دموکراسی جهان، به پای صندوق‌های رای می‌روند.

هرچند مانند ایالات متحده، بعید است که سیاست خارجی عامل اصلی در تعیین نتیجه رای این کشور باشد، اما این بدان معنا نیست که اصلاً تاثیری در نتیجه آن نخواهد داشت.

هند پس از چندین دهه پرهیز از روابط دیپلماتیک با اسرائیل، در نهایت در دهه ۱۹۹۰ به صورت رسمی روابط خود را با این کشور آغاز کرد.

روابط هند با اسرائیل در سال‌های اخیر به ویژه از زمانی که نارندرا مودی در سال ۲۰۱۴ نخست‌وزیر شد و به دنبال شرکای بیشتری در خاورمیانه می‌گشت، عمق پیدا کرد، به طوری که اسرائیل امروز دومین تامین‌کننده تسلیحات هند، پس از مسکو است.

حرکت اسرائیل به سمت ناسیونالیسم مذهبی نیز توسط برخی از پیروان مودی الهام گرفته شده است.

دانیل مارکی از موسسه صلح ایالات متحده به فارین افز گفت: «شوونیست‌های هندو، اسرائیل را به عنوان یک کشور قومیتی که با تهدید وجودی تروریسم اسلام‌گرا مواجه است بسیار شبیه به هند می‌بینند».

حزب بهاراتیا جاناتا (BJP) به رهبری مودی از مدت‌ها پیش به «دامن زدن به اسلام‌هراسی در هند» متهم است. این حزب ساعاتی پس از حملات حماس به اسرائیل، ویدیویی را در شبکه اکس منتشر کرد که حاکی از مقایسه و بررسی شباهت‌هایش با مبارزه «تروریسم اسلام‌گرا» با هند بود.

استقبال حزب بهاراتیا جاناتا از اسرائیل همچنین بر یک تمایز کلیدی در سیاست خارجی با اپوزیسیون اصلی آن یعنی حزب کنگره ملی هند تاکید داشت؛ این حزب مدت‌هاست که با مبارزات فلسطینی‌ها برای تشکیل یک کشور هم‌دردی می‌کند.

حزب کنگره ملی حمله حماس به جنوب اسرائیل را محکوم کرد اما در عین حال به انتقاد از رای ممتنع هند در رای‌گیری ماه اکتبر سازمان ملل مبنی بر آتش‌بس فوری بشردوستانه در غزه پرداخت.

امت پاتس، مدیر عملیات دیده‌بان منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در موسسه مشاوره مدیریت ریسک «کرایسس ۲۴»، در ایمیلی به فارین پالیسی گفت: «واکنش هند به این درگیری ممکن است به اختلاف در میان رای‌دهندگان هند تبدیل شود».

آلمان

زمانی که آنگلا مرکل، صدراعظم وقت آلمان در سال ۲۰۰۸ از اسرائیل بازدید کرد، امنیت اسرائیل را Staatsräson یا «اولویت دولت آلمان» اعلام کرد.

این عبارت به معنای بخشی از تعهد عمیق آلمان به اسرائیل به دلیل اتفاقاتی بود که در زمان رهبری هیتلر و نازی‌ها علیه یهودیان رخ داد.

با این حال در سال‌های اخیر، آرام آرام بحث‌هایی در این مورد آغاز شده که آیا حمایت قاطع آلمان از اسرائیل منجر به زیر پا گذاشتن آزادی بیان شهروندان آلمانی در انتقاد مشروع از دولت اسرائیل شده است یا نه.

ایالت زاکسن-آنهالت که در شرق آلمان قرار دارد از متقاضیان جدید تابعیت آلمان می‌خواهد تا به صورت کتبی حق موجودیت اسرائیل را تایید و «هرگونه تلاشی را که علیه موجودیت کشور اسرائیل انجام می‌شود محکوم کنند».

یهودی‌ستیزی و انکار حق موجودیت اسرائیل به صراحت توسط قانون اساسی آلمان ممنوع شده است و از همه شهروندان انتظار می‌رود از آن تبعیت کنند.

با این حال، روشنفکران آلمانی نامه‌های سرگشاده‌ای درباره نحوه مدیریت این کشور در جنگ مبادله کرده‌اند. صحنه هنری مشهور این کشور نیز شاهد موجی از رویدادها و همکاری‌های لغو شده بود. چراکه برخی هنرمندان به انتقاد از اسرائیل یا استفاده از کلمه «نسل‌کشی» برای توصیف اقدامات آن در غزه پرداخته بودند.

برخی میزان پوشش رسانه‌ای بین‌المللی این بحث را بیش از حد می‌دانند.

یورگ لائو، خبرنگار بین‌المللی روزنامه آلمانی دی‌سایت، گفت: «من از ارتباطی که مردم در مورد کنار آمدن با گذشته آلمان و قضاوت نادرست دولت درباره موضع مناسب در ارتباط با اقدام‌های اسرائیل در غزه ایجاد می‌کنند، خشمگینم».

توجه به «فرهنگ یادآوری آلمان» که به یادآوری واقعه هولوکاست اشاره دارد، می‌تواند همراه با هزینه باشد. این ماجرا می‌تواند به روایت «اولویت، آلمان است» حزب راست افراطی «آلترناتیو برای آلمان» کمک کند. طبق پیش‌بینی‌ها، این حزب می‌تواند در کنار جناح جدید چپ پوپولیست در انتخابات منطقه‌ای اواخر سال جاری پیروز شود.

لاو گفت: «این احزاب به دلایل مختلف در این عقیده اشتراک نظر دارند که ما باید محدودیت‌های گذشته آلمان را از بین ببریم».

تونس

در اواخر اکتبر، قانون‌گذاران پارلمان تونس قانونی را ارائه کردند که طبق آن هرگونه تلاش برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل جرم‌انگاری می‌شود.

تصویب این قانون قبل از حمله حماس، در تلاش برای جلوگیری از ایجاد روابط دیپلماتیک نزدیک بین اسرائیل و کشورهای عربی که قبل از جنگ در جریان بود در مجلس تونس مورد بحث قرار گرفت، اما با توجه به شروع جنگ با سرعت بیشتری بررسی و تصویب شد.

همدردی با فلسطینیان در تونس که در دهه ۱۹۸۰ میزبان سازمان آزادی‌بخش فلسطین بود، امری عمیق و دیرینه است.

این لایحه برای محکومان مجازات‌های سختی از جمله تا ۱۰ سال حبس در نظر دارد. همچنین هرگونه تماس با شهروندان یا شرکت‌های اسرائیلی در این قانون جرم‌انگاری شده که البته به اجرا گذاشتنش، امری دشوار و سخت خواهد بود.

با این حال، در یک تغییر موضع شگفت‌انگیز، قیس سعید، رئیس‌جمهور این کشور که قبلاً هرگونه تلاش برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل را خائنانه توصیف کرده بود، با تصویب این لایحه مخالفت کرد.

سعید که سابقه بیان اظهارات علنی یهودی‌ستیزانه را دارد، درباره دلیل مخالفت خود گفت لازم نیست در ارتباط با کشوری که تونس آن را به رسمیت نمی‌شناسد، جرم‌انگاری صورت گیرد.

با این حال، برخی از قانون‌گذاران تونس مدعی شده‌اند که چرخش سعید به دلیل دخالت ایالات متحده برای توقف این لایحه بوده است.

یکی از نمایندگان پارلمان که در این روند شرکت داشت، با اشاره به آنچه که وی «مکاتبات رسمی سفارت امریکا در تونس به وزارت امور خارجه» خواند، به لوموند گفت که ایالات متحده تهدید کرده است در صورت تصویب این لایحه، تونس را تحریم کند.

سعید بارها متهم به از بین بردن نهادهای دموکراتیک تونس شده است، بنابراین بعید است که گوشمالی غافلگیرکننده پارلمان در تصویب این لایحه بتواند بر نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری اواخر سال جاری تأثیر بگذارد.

طبق یک نظرسنجی بی‌طرف که موسسه عرب برومتر پس از حمله هفتم اکتبر انجام داد، رتبه‌بندی کشورهای که روابطی قوی با اسرائیل دارند، با شروع کارزار نظامی تل‌آویو به شدت کاهش یافته است.

تونس تنها یکی از این کشورهاست، اما برگزارکنندگان این مطالعه در مقاله‌ای برای فارین افرز خاطرنشان کردند که این کشور از لحاظ تاریخی نماینده اصلی افکار عمومی در سراسر جهان عرب بوده است.

فاضل علیرضا، محقق غیرمقیم در موسسه خاورمیانه گفت: «این حوادث تأثیرات ماندگاری به دنبال خواهند داشت.»

او افزود: «افرادی را دیده‌ایم که جوایز دریافتی از اتحادیه اروپا و افتخاراتی که از غرب به آن‌ها داده شده را رد می‌کنند. آن‌ها معتقدند که غرب در این جنگ، شریک بوده است.»